

Studiedag IPC Groene Ruimte en Bomenstichting Veranderingen boombeheer door Wet Natuurbescherming

Tekst en beeld Peter Bennink

Wat zijn de veranderingen in de regelgeving voor bomen door de nieuwe Wet Natuurbescherming? Om iedereen die te maken heeft of krijgt met de nieuwe regels te informeren, organiseerden de Bomenstichting en Kenniscentrum IPC Groene Ruimte gezamenlijk een studiedag.

Rob Borst van IPC Groene Ruimte (rechts) legt aan een aantal deelnemers van de studiedag uit hoe je een rustgelegenheid van vleermuizen in een boom herkent.

De Natuurbeschermingswet, de Boswet en de Flora en Faunawet zijn per 1 januari opgegaan in de nieuwe Wet Natuurbescherming. Op de studiedag 'Wet Natuurbescherming en kansen voor bomen', georganiseerd door IPC Groene Ruimte en de Bomenstichting, gaven verschillende sprekers uitleg over de wetswijziging en wat dat betekent voor boombeheer.

Rob Borst van IPC Groene Ruimte gaf tekst en uitleg over de veranderingen in de nieuwe wet. Jeroen Bouw van de Provincie Gelderland ging in op de gewijzigde verantwoordelijkheden en mogelijkheden voor natuurbescherming. 's Middags namen een aantal docenten van IPC de aanwezigen mee naar het voormalig militair terrein Vrijland om te laten zien wat de kansen voor duurzaam behoud van bomen kunnen zijn in het kader van de nieuwe wet.

Cruciale rol bomen

Bomen zijn essentieel voor veel (beschermde) diersoorten. Het beschermen van fauna betekent daardoor in veel gevallen ook het beschermen en bevorderen van het boombestand. Rob Borst: „Mensen zijn er bijvoorbeeld vol van als er een zeearend nestelt in Nederland, maar zonder bomen geen zeearenden. Daar ligt dus een kans om het belang van bomen te benadrukken.”

Er zijn ook minder voor de hand liggende voorbeelden waarin bomen cruciaal zijn voor de instandhouding van soorten. Borst: „In veel poelen die als natuurcompensatie zijn gegraven, komen bijvoorbeeld geen kamsalamanders voor, terwijl dat wel de bedoeling was. Dat komt doordat er geen bomen omheen staan waardoor ze druk bezocht worden door ganzen en ongeschikt worden voor salamanders.” Nog een voorbeeld: „Voor het herstel van de populatie zwarte ooievaars zijn oobossen met hardhout nodig. Wil je dus zwarte ooievaars in de natuur, dan zul je hardhoutoobossen met iepen

De zaal in Schaarsbergen was tot de laatste stoel bezet. Vooral boombeheerders, boomadviseurs en boomverzorgers kwamen op de studiedag af.

en zwarte populieren moeten sparen.”

Bomen worden gebruikt als leverancier van voedsel, foerageerlocatie, schuilplaats, rust- en verblijfplaats, leefgebied en migratieroute. Hoe ouder de boom hoe meer mogelijkheden er ontstaan voor soorten, onder andere door grote holten.

Een groot deel van deze biodiversiteit is al beschermd, waardoor de boom ook automatisch bescherming geniet. Deze rol en status van bomen kunnen boombeheerders en andere boomprofessionals benutten bij het maken van beleid en in hun boombeheer.

Boombeheer in het kader van natuurbescherming valt of staat echter met kennis van soorten. Borst: „Soortinformatie wordt een hele belangrijke, met name verblijfplaatsen en groeiplaatsen voor bijzondere planten. Het geeft inzicht in wat er nodig is voor een gunstige staat van instandhouding.”

Hier ligt een kans voor groenaanpakkers. Boomveiligheidscontroleurs en boomverzorgers komen overal in het land dagelijks bij bomen. Ze kunnen niet alleen een rol vervullen in het signaleren van beschermde diersoorten of knelpunten in en rond bomen, maar ook bij het invullen van te nemen maatregelen.

Verantwoordelijkheden in de nieuwe wet

Veel van de regelgeving is in de nieuwe wet vooralsnog hetzelfde gebleven. De bestaande gedragscodes van Stadswerk

en VHG, waarmee veel groene ondernemers en gemeenten werken, kunnen ook nog gewoon gebruikt worden totdat hun van tevoren bepaalde geldigheidsduur afloopt, of totdat ze worden vervangen door nieuwe gedragscodes.

Toch zijn er wel degelijk belangrijke wijzigingen. De meest in het oog springende wijziging is de verschuiving van verantwoordelijkheden. Jeroen Bouw legde uit dat waar de rijksoverheid op belangrijke punten leidend was, dat voortaan in vrijwel alle gevallen de provincie is.

Maar niet alleen provincies krijgen meer te zeggen, ook gemeenten krijgen meer ruimte om eigen beleid te maken ten aanzien van houtopstanden. Met name in de zogenaamde 'witte gebieden', de gebieden buiten de aangewezen natuurgebieden.

Provincies zijn nu het loket voor ontheffingen en kapmeldingen voor houtopstanden buiten de 'bebouwde kom houtopstanden', gemeenten voor de houtopstanden daarbinnen. Verschillende gemeenten hebben al het voornemen om de grenzen van hun bebouwde kom houtopstanden (die mag afwijken van de bebouwde kom Wegenverkeerswet) op de gemeentegrens te plaatsen.

Dat betekent dat de gemeente zeggenschap krijgt over alle bomen en de gemeentelijke regels over kapvergunningen, inspraak, bezwaar en het informeren van bewoners en belanghebbenden, in de hele gemeente gelden. <